

Škroplilni program za oljke v letu 2023

Varstveni ukrep	Čas	Razvojna faza rastline	Škodljivi organizem	Registrirano sredstvo za varstvo rastlin	Opomba
Pred pomladansko škropljenje	Marec, april, začetek maja	BBCH 02-33 (od nabrekanja brstov do razvoja poganjkov)	pavje oko oljkova siva pegavost	Cuprablau-Z 35 WG* Cuprablau-Z 35 WP* Cuprablau Z 50 WP Nordox 75 WG Serenade ASO Taegro Syllit 400 SC Nativo 75 WG Score 250 EC	Škropimo ob prisotnosti bolezní oziroma preventivno po končani rezi, pri čemer razkužimo nastale rane. *sredstvi registrirani za uporabo proti oljkovi sivi pegavosti
Pavje oko: Bolezenska znamenja: Gliva se po večini razvije na zgornjih straneh listov, kjer se pojavijo okrogle pege s premerom do deset milimetrov. Te so lahko od rjavozelene do sivkasto obarvane, se postopoma razširijo in se obdajo z rumenkastim obročom. Okrogli madeži sivkaste barve na listih, ki se kasneje razširijo in jih obda rumenkast obroč. Končno postane sredina madeža rumenkasta, koncentrična cona pa ostane siva. Madeži se lahko pojavljajo tudi na pecljih in plodovih. Ob močnem napadu listi odpadejo, kar ima negativne posledice na pridelek v naslednjem letu. Bolezen se pojavlja v vlažnem vremenu zgodaj spomladi in jeseni v nižje ležečih, slabo prevetrenih oljčnikih. Zaradi občutljivosti na nekatere druge glivične bolezni (oljkova siva pegavost , oljkova sajavost) in bakterijska obolenja (oljkov rak) priporočljivo, da se prva škropljenja opravi z bakrenimi pripravki.					
Škropljenje proti oljkovem kaparju	sredina maja	BBCH 53 - 57 (cvetni venec se zeleno obarva)	oljkov kapar	Ovitex	20 l/ha ali 2x 10 l/ha
Škropljenje proti oljčnemu molju	druga polovica maja	BBCH 55-61 (razvoj socvetij do začetka cvetenja)	oljčni molj	Lepinox plus Agree WG	V začetku cvetenja, po potrebi se zatiranje ponovi po 7 do 10 dneh
škropljenje proti oljkovi sivi pegavosti v primeru deževne pomladi	junij	BBCH 69-79 (konec cvetenja do razvoja plodov)	oljkova siva pegavost	Cuprablau-Z 35 WG Cuprablau-Z 35 WP	
Škropljenje proti plodovemu rodu oljčnega molja	druga polovica junija	BBCH 69-79 (konec cvetenja do razvoja plodov)	oljčni molj	Delegate 250 WG	V nasadih, kjer oljčni molj redno povzroča večjo škodo
Oljčni molj: letno ima tri rodove. Rod, ki objeda cvetove; rod ki poškoduje koščico ploda in tretji, ki poškoduje list. Največjo škodo povzroči drugi rod, ličinke katerega se zavrtajo v koščico oljke zaradi česar poškodovani plodovi jeseni odpadejo. Škodljivca se spremlja s feromonskimi vabami. Škropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. Oljkova siva pegavost: Na spodnji strani listov se najprej pojavijo svinčeno sivi nepravilni madeži. Pri blažji okužbi so bolezenska znamenja zelo podobni blagi sajavosti. Kasneje listi porumenijo in odpadejo.					
Ukrepanje proti oljčni muhi	Od konca junija do začetka oktobra	BBCH 70 - 85 (od trdenja koščice do zorenja plodov)	oljčna muha	Decis 2,5 EC GF 120 Naturalis Mospilan 20 SG Flypack dacus trap Eco-trap Envelope white protect* Surround WP*	Kontaktni insekticid deluje proti odraslim žuželkam Zastrupljena vaba Eko pripravek na osnovi entomopatogene glive Delno kurativno delovanje proti ličinkam L1 stadija. Registriran tudi za uporabo proti marmorirani smrdljivki 55 – 100 vab/ha 100 vab/ha2, največ 2x v rastni dobi 2 do 5 škropljenj, *osnovna snov za varstvo rastlin
Oljčna muha je ključna in najpomembnejša škodljivka oljk. Pri nas ima navadno tri rodove. Škodo povzročajo breznoge ličinke muhe, imenovane tudi žerke, ki se prehranjujejo v plodu oljke. Slednje se razvijejo preko treh razvojnih stopenj. Tretji fazi žerke sledi buba, ki je umazano bele do rumene barve in dolga do 4 mm. Iz bube se razvije odrasla žuželka, ki zapusti poškodovano oljko. Poškodovani plodovi negativno vplivajo na kakovost oljčnega olja. V primeru močnejše napadenosti plodovi odpadejo. Pred škodljivko izvajamo posredne in neposredne (uporaba sredstev za varstvo rastlin) načine varstva. Priporočljiva je kombinacija različnih načinov. Med posrednimi načini					

varstva je najpogostejša uporaba različnih vab za množičen ulov odraslih žuželk. Na muho imajo stransko delovanje tudi pripravki na osnovi bakra, ki delujejo odvrtačno. Poleg bakrovih pripravkov imajo odvrtačno delovanje tudi sredstva na osnovi kaolina. Ob škropljenju z omenjenimi sredstvi se plodovi obarvajo belo, zaradi kaolinske prevleke pa je oteženo odlaganje jajčec. Oljčna muha je najpomembnejši škodljivec oljk, ki zlasti v letih z deževnim poletjem in ob neustreznem varstvu privede tudi do popolnega izpada letine. Zato ima pri njenem zatiranju pomembno vlogo spremljanje njene populacije ter skrbno izvajanje posrednih ter neposrednih načinov varstva.

Škropljenje proti oljkovem kaparju	Od sredine julija in v avgustu	BBCH 75 - 82 (od razvoja do zorenja plodov)	oljkov kapar	Ovitex	Ukrepano, če je kapar prisoten. Prag škodljivosti poleti znaša v povprečju 5-10 ličink na list pri pregledu sto listov
Škropljenje proti oljkovi vešči	Od konca junija do začetka oktobra	BBCH 75 - 85 (od razvoja do zorenja plodov)	oljkova vešča	Lepinox plus Agree WG	Tretira se v času izleganja jajčec oziroma v fazi mladih ličink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi čez 7 – 10 dni
Oljkov kapar: Ščitki v obliki polovice poprovega zrna z vzorcem v obliki črke H. Neposredno škodo povzroča, ko iz sitastih cevi (floema) sesa rastlinske sokove in obenem v rastlino vnaša toksične encime. Navadno je pomembnejša posredna škoda, ki jo škodljivec povzroča z obilnim izločanjem medene rose, na katero se naselijo glive sajavosti Oljkova vešča: Odrasla žuželka je nočni metulj z belimi krili z bisernimi prelivi. Škodo povzročajo gosenice, ki se prehranjujejo večinoma z listi in izjemoma tudi s plodovi predvsem namiznih sort. Največjo škodo povzročijo z objedanjem lističev na mladih poganjkih, ki jih značilno zapredejo. Mlade lističe lahko obgrizejo v celoti, medtem, ko pri starejših listih ostanejo le žile. Izjemoma lahko objedajo tudi plodove.					
Škropljenje proti pavjemu očesu	Konec avgusta ali začetek septembra	BBCH 75 - 81 (od razvoja do zorenja plodov)	pavje oko	Cuprablau-Z 35 WG Cuprablau-Z 35 WP Nordox 75 WG Serenade ASO Taegro Score 250 EC	Bakrena sredstva deluje tudi proti oljčnemu raku, sajavosti in odvrtačno proti oljčni muhi.
Škropljenje proti pavjemu očesu	Oktobra in novembra, po obiranju oljk	BBCH 92 (staranje in odpadanje plodov)	pavje oko	Cuprablau-Z 35 WP Cuprablau Z 35 WG Nordox 75 WG Syllit 400 SC Nativo 75 WG Score 250 EC	Škropljenje z bakrovimi pripravki moramo izvesti v karseda toplem in suhem vremenu. Ob povečani vlažnosti in nizkih temperaturah lahko uporaba bakrovih pripravkov povzroči pojav fitotoksičnosti. Škropimo, če je bolezen prisotna. Posebno pomembno v primeru nadpovprečno toplega in vlažnega jesensko- zimskega obdobja.

Zeleno obarvana sredstva za varstvo rastlin dovoljena v ekološki pridelavi oljk

Povzeto po seznamu registriranih fitofarmacevtskih sredstev na dan 18.1.2023. Pred uporaba pripravkov za varstvo rastlin pozorno preberite navodila za uporabo in dosledno upoštevajte opozorila o varovanju okolja.

